

Radøy kommune

Saksframlegg

Saknr	Utval	Type	Dato
107/2016	Formannskapet i Radøy	PS	24.11.2016
069/2016	Kommunestyret i Radøy	PS	08.12.2016

Sakshandsamar	Arkivsaknr.:	Dokumentnr.:
Rolf Raknes	16/162	16/14119

Plansak 12602016000100 Kommundelplan for Bøvågen - Endeleg godkjenning av planprogram

Saksopplysingar:

Bakgrunn

Etter vedtak i Radøy kommunestyre 03.03.2016 i sak 015/2016 vart det 14.04.2016 kunngjort oppstart for kommunedelplan for Bøvågen. Samstundes vart det kunngjort offentlig ettersyn og høyring for framlegg til planprogram. Frist for uttale/merknad til planprogram vart sett til 01.06.2016.

Følgjande kom med merknad til planprogrammet:

Fiskeridirektorartet
Hordaland fylkeskommune
Fylkesmannen i Hordaland
Nordhordland og Gulen interkommunale renovasjonsselskap (NGIR)
Radøy sokn
Statens vegevesen

Vurdering

1. **Fiskeridirektoratet sitt innspel**

Vi kan ikkje sjå at arbeid med kommunedelplan for Bøvågen kjem i berøring med vesentlige fiskeriinteresser, etablert akvakulturverksemd eller kjente registreringar av marint biologisk mangfald i sjøområda innafor det skisserte planområdet.

Det er etablert fiskemottak og fiskeforedling på industriområdet i Bøvågen som det må takast omsyn til.

Rådmannen sin kommentar:

Dette vert teke til vitande. Fiskeindustrien i Bøvågen skal verte teke omsyn til.

2. Hordaland Fylkeskommune sitt innspel

Det er positivt at kommunen ønskjer å sjå på den samla arealbruken i området, og utarbeide ein heilskapleg plan som i best mogleg grad ivaretek dei samla interessene i og knytt til tettstaden.

Det er krav om KU, og KU skal tilpassast plannivået og vere relevant for dei avgjersler som skal takast (jf. KU forskrifta for planar § 7). Under «utgreiingsbehov» kjem det ikkje klart frem at kommunen vil gjennomføre konsekvensutgreiing.

Med hensiktsmessig lokalisering og tilrettelagt infrastruktur kan fleire reiser i tettstaden, til dømes til butikk eller skule/barnehage, takast til fots eller på sykkel. Dette er positivt både i eit folkehelseperspektiv, trafikktryggleiksperspektiv og attraktiv tettstadperspektiv.

Sentrum skal ha god balanse mellom handel, private og offentlege tenester, kulturtilbod og bustader.

Sentrumsområdet skal vere tett utbygd innanfor ein gangbar kjerne.

Sentrumsutvikling skal byggje på stadens historie, særpreg og landskapstrekk.

Sentrum skal ha høg arkitektonisk kvalitet og inkluderande møteplassar.

Sentrum skal ha gode parkar, leikeplassar og allment tilgjengeleg areal for fysisk aktivitet.

Vi oppmodar kommunen til å sjå på den forventa demografiske utviklinga i kommunen som heilheit i den vidare planprosess for KDP for Bø og andre planprosessar i kommunen som gjensidig vil kunne påverke kvarandre.

Retningsline for arealbruk §2.3 lyder : «Sentrumsutstrekning skal fastsetjast i kommune(del)plan eller reguleringsplan for sentrum». Fylkeskommunen ber om at dette vert gjort som ein del av det vidare planarbeidet med kommunedelplanen.

Vi kan ikkje sjå at handel er omtalt i planprogrammet.

Bøvågen kategorisert som «strandsone med sjø og vassdrag» og gitt verdikategori svært viktig.

Det er særdeles viktig at dette vert ihensyntatt i det vidare planarbeidet.

Den nettbaserte kartløyisinga kart.ivist.no har kartlag for landskapstypar med kategorisering av landskapsverdiar.

Kommunen må vurdere kva som trengst for at sykling mellom Bøvågen og kommunesenteret Manger kan bli eit attraktivt alternativ til bil.

På lengre strekningar vil privatbil framleis vere eit viktig alternativ. Ladepunkt for elbilar er etablert fleire stader i Radøy kommune, men ikkje i Bøvågen. Utbygging av ladepunkt ved offentlege og private arbeidsplassar, idrettsanlegg og serviceanlegg bør prioriterast.

Åtvarer om fare for akutte hendingar som ekstremnedbør og generelt større nedbørsmengder. Auka overvatn vil stille andre krav til utbyggingsmønster, byggeskikk og utforming av uteareal.

Frå 2020 vert det forbod mot bruk av fossil olje til oppvarming av bygg. Nye bustader må planleggjast med lågast mogleg oppvarmingsbehov, jf. nye krav i TEK15. Store frittliggjande bustader er mest energikrevjande. Ein meir tett-låg bustadform kan høve i ei bygd som Bøvågen.

Det er positivt at kommunen vil utgreie funksjonell strandsone som vil verte lagt til grunn i det vidare planarbeidet.

Omsynet til kulturminne skal sikrast i all lokal, regional og nasjonal utvikling og arealplanlegging. Hordaland fylkeskommune vil minne om at dokumentasjon av kulturminne og kulturmiljø skal gjerast på eit tidleg stadium i all arealplanlegging. Vi ber om at eventuelle kulturminneinteresser vert omtalte, verneverdiane vurderte og teke omsyn til i det vidare planarbeidet.

Planar på offentleg høyring, som ikkje har tilfredsstillande dokumentasjon om kulturminne, kan verte returnert.

I utgreiinga bør kulturminne utredast som eit eget tema. I utgreiinga må eventuelle kulturminne skildrast, og konfliktgraden mellom tiltaksområde og kulturminne, både automatisk freda kulturminne og kulturminne frå nyare tid, avklarast.

Det er fleire kjende automatisk freda kulturminne i planområdet, både på land og i sjø. Dette gjeld mellom anna mellomalderkyrkjegarden ved Hordabø kyrkje, Askeladden ID 84630-2, steinalderbuplass ID 149416 og skipsfunn ID 102426. Området har høg potensial for funn av ukjende automatisk freda kulturminne både på land og i sjø.

Vi ber om at det vert utarbeidd eit eige dokumentasjonsvedlegg om kulturminne som bør følgje saka vidare, der kulturminna vert omtalte, verneverdiane vurderte og teke omsyn til. Her er det viktig å få fram ikkje berre fornminne og bygningar/bygningsmiljø, men og eventuelle steingardar, gamle ferdslveggar og vegmerke, utmarksminne, tekniske kulturminne, kulturlandskap, m.m. Dokumentasjonen bør gjerast gjennom foto, tekst og kartfesting

Bergens Sjøfartsmuseum oppmodar Radøy kommune om følgjande:

Å sørge for at planlagde områdedisponeringar som omfattar sjøareal har en klausul i kommunedelplanens forskrifter om at de skal utredast med regulerings- eller byggeplan, og dermed lagt fram for museet for uttale via fylkeskommunen.

Å sørge for at kommunedelplanens føresegn har eit påbod om at alle planlagde enkelttiltak som skal utførast i sjø skal leggjast fram for Bergens Sjøfartsmuseum for uttale via fylkeskommunen.»

I tillegg til dei nemnde tema, ber fylkeskommunen om at følgjande tema vert vektlagd i det vidare planarbeidet:

Næringsutvikling

Ros

Folkehelse

Naturmangfald

Universell utforming

Oppsummering

Hensikta med planarbeidet er å legge til rette for vidare utvikling av Bø som tettsted. Dette inneber å legge til rette for nye utbyggingsområde og ei revitalisering av sentrumsområdet i Bøvågen. Samordna bustad-, areal- og transportplanlegging og fokus på sentrums- og tettstadsutvikling vil verte sentralt i det vidare planarbeidet.

Å planlegge heilskapleg for både bustad, næring, handel og andre tenestetilbod vil styrke tettstaden. Med hensiktsmessig lokalisering og tilrettelagt infrastruktur kan fleire reiser i tettstaden takast til fots eller på sykkel. Dette er positivt både i eit folkehelseperspektiv, trafikktryggleiksperspektiv og attraktiv tettstadperspektiv. Vi oppmodar kommunen til å sjå på den forventta demografiske utviklinga i kommunen som heilheit, både i den vidare planprosess for KDP for Bø og for andre planprosessar i kommunen som gjensidig vil kunne påverke kvarandre.

Fylkeskommunen ber om at det vert fastsett sentrumsutstrekning i Bøvågen som ein del av det vidare planarbeidet med kommunedelplanen, jf. regional plan for attraktive senter i Hordaland.

Under «utgreiingsbehov» kjem det ikkje klart frem at kommunen vil gjennomføre konsekvensutgreiing. Fylkeskommunen minner om at som arealretta kommunedelplan er det krav om KU, og KU skal tilpassast plannivået og vere relevant for dei avgjersler som skal takast (jf. KU forskrifta for planar § 7).

Det er fleire kjende automatisk freda kulturminne i planområdet, både på land og i sjø. Området har høg potensial for funn av ukjende automatisk freda kulturminne både på land og i sjø. Vi ber om at det vert utarbeidd eit eige dokumentasjonsvedlegg om kulturminne som bør følgje saka vidare, der kulturminna vert omtalte, verneverdiane vurderte og teke omsyn til.

Hordaland fylkeskommune er svært nøgd med at Radøy kommune arbeider med kulturminneplan, og vi gjer merksam på at denne kulturminneregistreringa kan inngå i det pågåande arbeidet med kulturminneplanen.

Hordaland fylkeskommune har ikkje gjennomført arkeologiske registreringar i heile kommunedelplanen sitt areal. Fylkeskommunen kan dermed ikkje seie seg samd i ny arealbruk i kommuneplanen sin arealdel før § 9 i kulturminnelova er oppfylt for det einskilde byggeareal, og tilhøvet til automatisk freda kulturminne er avklart.

Ved utforminga av planområdet for Bøvågen må det takast særleg omsyn til Hordabø kyrkjestad med middelalderkyrkjegard. Byggehøgder, tetthet i utbygginga og utbyggingas avstand til kyrkje må planleggast med tanke på bevaring av kyrkjestaden sin verdi som kulturminne. Radøy og Bøvågen er eit prioritert område for marin arkeologi for Bergens Sjøfartsmuseum med fleire gamle hamne og ankringsstader, kremmarsted tilknytt fiskeri samt kjente forlis og munnlege forliskildringar.

Rådmannen sin kommentar :

KU vert å omtale i planprogrammet og at den skal tilpassast plannivået og vere relevant for dei avgjersler som skal takast (jf. KU forskrifta for planar § 7).

Den demografiske utviklinga i kommunen som heilheit skal omtalast i planprogrammet for å ivareta omsynet til KDP for Bø i høve til andre planprosessar i kommunen som vil kunne påverke kvarandre.

Tema sentrumsutstrekning vert å ta inn i planprogrammet.

Tema handel skal omtalast i planprogrammet.

Type utbygging skal drøftast i planprogrammet. Tett låg utbygging til dømes.

Utgreiing av kulturminner skal omtalast i planprogrammet. Desse tema vert å ta inn i planprogrammet:

Næringsutvikling

Ros

Folkehelse

Naturmangfald

Universell utforming

3. **Fylkesmannen i Hordaland**

Fylkesmannen er positiv til at kommunen ryddar i eldre planar. Vi legg til grunn at statlege interesser vert tekne omsyn til i prosessen.

Desse RPR skal nyttast:

Statlige planretningslinjer for samordnet bustad-, areal- og transportplanlegging
Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen.
Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunen
Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planlegging

*Det er uklart for Fylkesmannen om ein skal vidareføre arbeidet med områdeplanen for Bø-
vågen eller om det er ei ny utarbeiding av ein kommunedelplan.*

*Fylkesmannen meiner det stiller store krav til føresegnene om ein skal opna for direkte
utbygging etter kommunedelplanen.*

*Utbygging bør så langt råd lokalisert til område som er utbygde frå før, slik at ein unngår
bygging i urørde område med spesielle kvalitetar.*
*Eventuell utbygging skal vurderast når det gjeld andre allmenne interesser. Ein bør ikkje opna
for utbygging i område som har spesiell verdi for friluftsliv og allmenn ferdsel, natur-kvalitetar,
naturmangfald, kulturminner, kulturmiljø og landskap. Forholdet til andre inter-esser som fiske,
landbruk, oppdrett m.m. må vurderast. Om ein opnar for utbygging, må om-synet til andre
interesser ivaretaast best mogleg.*
*Det er viktig at tilgjenge til strandsona vert sikra også i naustområda. Det bør satsast på felles-
tiltak i sjø framfor å spreie utbygginga i strandsona.*

Krav om utarbeiding av ROS-analyse

*Nye utbyggingsområde bør styrast mot sentrumsnære område med høve til utbygging med
mindre arealkonfliktar. Utvikling av nye, større bustadområde må sjåast i samanheng med be-
hovet for infrastruktur.*
*I område med lite utbyggingspress, og der lokale styresmakter vurderer det som nødvendig for
å auka attraktiviteten for busetting, kan det planleggast for eit meir differensiert busett-
ingsmønster.*
Planlegginga skal bidra til å styrka sykkel og gange som transportform.

*Fylkesmannen rettar særleg merksemd på bustad, integrering og mangfald, og oppfordrar
kommunane til å busette fleire flyktningar, ved gjennomgang av kommunale planar.*

*Fylkesmannen gjer merksam på at mål for omdisponering av dyrka mark er skjerpa. I Nasjonal
jordvernstrategi Prop. 127 S (2014-2015) og Innst. 56 S (2015-2016) - vedlegg 4) står det
mellom anna at vern av jordressursane er ein føresetnad for å nå målsetjingar om mat-*

tryggleik og auka matproduksjon.

Retningslinje T-1442/2012 for behandling av støy i arealplanlegging skal leggest til grunn av kommunane i si planlegging.

For å sikra god framdrift i planprosessane stiller Fylkesmannen gjerne på møter saman med kommunen dersom det er ønskjeleg for å avklara vesentlege regionale og nasjonale interesser tidleg i planarbeidet.

Rådmannen sin kommentar:

Det vert teke til vitande at fylkesmannen er positiv til opprydding i eldre reguleringsplanar.

Det vert klargjort i planprogrammet at dette er ein heilt ny plan. Men det skal og nemnast at gjenbruk av kunnskap funne i prosess områderegulering skal kunna brukast i planarbeidet.

Det vert å ta inn i programmet at prioritet for utbygging skal vera i område som er utbygde frå før, og at tilgong til sjø bør vera i fellesområde.

Dei skjerp krava i høve til jordvern vert å omtala i programmet.

Tema støy vert å omtale i samband med dei tema som er omtala av fylkeskommunen.

4. NGIR

*Må ha tilstrekkeleg areal for hentestad
Hentestad bør ligga plant og ikkje vera til hinder for anna aktivitet.
Renovasjonsbil bør kunna snu eller kjøra gjennom.*

Rådmannen sin kommentar:

Dette er teke til vitande. Vil verte teke omsyn til i planframlegg.

5. Radøy sokn

Parkeringstilhøva ved Hordabø kyrkje er ikkje optimale. Når det er mykje folk i kyrkja, på konsertar og i ein del gravferder, er parkeringsplassen for liten. Dei som skal til kyrkja parkerer langs vegen og på P-plassen til butikken. Dette er lite tilfredstillande for alle involverte.

I framlegg til 1.gongs høyring og offentleg ettersyn har Radøy kommune lagt inn nytt parkeringsareal sør for kyrkja på vestsida av fylkesvegen.

Vi vil derfor kome med merknad til plassering av planlagt parkeringsareal og ber om at det vert lagt på offentleg grunn mellom fylkesvegen og Bøtjørna.

Rådmannen sin kommentar:

Her er det litt samanblanding av høyring på områdereguleringa og oppstart av kommunedelplan. Men rådmannen tek til vitande at parkering for kyrkja er ei utfordring. Vurdering av infrastruktur og parkering vil vera tema i planlegginga.

6. Statens vegvesen

Statens vegvesen meiner det er positivt at Radøy kommune utarbeider ein kommunedelplan for ei overordna utvikling av Bøvågen, og at ein legg vekt på å rydde opp i gamle og ofte utdaterte reguleringsplanar.

Det kjem vidare fram at «Trafikk og transport vil inngå som utgreiingstema». Det er ikkje sagt noko om metode for utgreiingane.

Det kjem ikkje fram kor mange nye bustader planen legg til rette for, eller om det er nye tiltak som fører til endra tilkomst eller auka trafikk i området.

I det vidare planarbeidet vil Statens vegvesen ha fokus på tilhøvet til mjuke trafikantar, utforming av kryss og avkjørsler, byggegrensar mot veg og universell utforming.

Planarbeidet må sikre nok areal langs fylkesvegen til at ein både kan utbetre veggen og legge til rette for gang / sykkelveg. Vi meiner at det bør leggjast til rette for eit tilbod til mjuke trafikantar på begge sider av fylkesvegen.

For meir utfyllande tilbakemelding syner vi til vår fråsegn til «Områdeplan for Bøvågen» datert 30. september 2013

Rådmannen sin kommentar:

Det vert å ta inn litt om metode for utgreiing av tema infrastruktur, trafikk og transport i planprogrammet.

Rådmannen tek til vitande at det i arbeidet med planframlegg må settjast av nok areal til utbetring av veg og utviding av veg, samt plass til gang/sykkelveg.

Konklusjon

Merknadene til oppstart og planprogram er gjennomgått og kommentert. Det klargjort at utarbeiding av kommunedelplan for Bøvågen er ein ny planprosess. Det er også klargjort at kunnskapsgrunnlaget frå arbeidet med den avslutta områdeplanlegginga skal nyttast vidare i dette planarbeidet.

Planprogrammet er revidert med omsyn til merknadene. Det er særleg gjort utvidingar i høve til kapittelet som handlar om avgrensingar. I tråd med merknadene er det lagt inn fleire utgeiingstema og noko meir informasjon om metodikk og tematikk.

Her ei kort oppsummering av endringspunkta:

KU er no omtala i planprogrammet

Den demografiske utviklinga i kommunen er nemnd.

Dei skjerpa krava i høve til jordvern er omtala i programmet.

Utgreiingstema som no er med i planprogrammet:

Infrastruktur, trafikk og transport

Støy

Sentrumsutstrekning,

Handel

Utbygging

Kulturminner

Næringsutvikling

Ros

Folkehelse

Naturmangfald

Universell utforming

Rådmannen konkluderer med at revidert planprogram er eit godt styringsdokument for den vidare planlegginga.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Radøy kommunestyre godkjenner planprogram for kommunedelplan Bøvågen (arealplanid 12602016000100) revidert 11.11.2016.
Vedtaket har heimel i Plan og Bygningslova § 11 - 13

Formannskapet i Radøy - 107/2016

FS - handsaming:

Formannskapet vedtok samrøystes rådmannen sitt framlegg til vedtak.

FS - vedtak:

Radøy kommunestyre godkjenner planprogram for kommunedelplan Bøvågen (arealplanid 12602016000100) revidert 11.11.2016.
Vedtaket har heimel i Plan og Bygningslova § 11 - 13.

Kommunestyret i Radøy - 069/2016

KS - handsaming:

Kommunestyret vedtok samrøystes rådmannen sitt framlegg til vedtak.

KS - vedtak:

Radøy kommunestyre godkjenner planprogram for kommunedelplan Bøvågen (arealplanid 12602016000100) revidert 11.11.2016.
Vedtaket har heimel i Plan og Bygningslova § 11 - 13.

Vedlegg:

Revidert_Planprogram 11_2016

